

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobců: **a) V. P., b) O. P., c) nezl. E. P.**, všichni státní příslušnost Ukrajina, nezletilá žalobkyně c) zastoupena žalobcem a) jako zákonným zástupcem, t.č. všichni pobytem Pobytové a integrační středisko Havířov, Na Kopci 5, Havířov-Dolní Suchá, všichni žalobci právně zastoupeni Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou se sídlem Český Těšín, Nádraží 38/8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Praha 7, Nad Štolou 3 o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 11.4.2016 a 25.7.2016 č.j. OAM-846/ZA-ZA05-P15-2015, č.j. OAM-840/ZA-ZA05-P15-2015 a č.j. OAM-454/ZA-HA04-HA10-2016, **o udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

- I. Žaloby **se z a m í t a j í.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. **Odměna advokátky** Mgr. Beaty Kaczynské **se určuje částkou 29 174,- Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě ve lhůtě 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce a) podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného č.j. OAM-846/ZA-ZA05-P15-2015 ze dne 11.4.2016, zároveň žalobce a) podal žalobu jako zákonný zástupce nezletilé žalobkyně c) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.7.2016 č.j. OAM-454/ZA-HA04-HA10-2016 a dále žalobkyně b) podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného č.j. OAM-840/ZA-ZA05-P15-2015 ze dne 11.4.2016. Všemi třemi napadenými rozhodnutími nebyla žalobcům udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, §14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Protože se jednalo o tři samostatné žaloby proti rozhodnutím žalovaného, která spolu skutkově souvisejí, krajský soud rozhodl usnesením ze dne 23.9.2016 o spojení těchto věcí ke společnému projednání v souladu s ust. § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).

Po provedeném dokazování vzal žalovaný správní orgán za objasněno, že důvodem žádosti žalobce a) o udělení mezinárodní ochrany je obava z povolání do vojenské služby jeho i manželky – žalobkyně b) a s tím související obava z případného trestního stíhání z důvodu jejich nenastoupení k výkonu vojenské služby. Dalším důvodem bylo těhotenství jeho manželky a obava z války a neustálého pronásledování, jemuž jsou na Ukrajině vystaveni, nedostatek práce a vysoká nezaměstnanost. Žalobkyně b) se domáhala udělení mezinárodní ochrany z důvodu současné nestabilní situace na Ukrajině a z obavy ze svého a manželova povolání do ukrajinské armády. Jako motiv také uvedla nedostatečnou podporu mladých rodin ze strany ukrajinské vlády a své těhotenství. Za nezletilou žalobkyni E. P. podal žádost o udělení mezinárodní ochrany její zákonný zástupce V. P., který jako důvod této žádosti uvedl její narození v České republice a snahu o sloučení s jejími rodinnými příslušníky, konkrétně otcem a matkou, kteří jsou rovněž účastníky správního řízení ve věci udělení mezinárodní ochrany. Zákonný zástupce uvedl, že v případě tamních zhoršených poměrů v oblasti bezpečnosti v místě jejich trvalého bydliště, sousedícího s Podněstřím, by byl mohl být povolán do armády, čehož se obává.

Každý z žalobců podal ve věci rozhodnutí týkajícího se jeho osoby žalobu, která postrádala základní náležitosti řádné žaloby proti rozhodnutí správního orgánu a poté, kdy jim byla ustanovena, jakožto právní zástupkyně advokátka Mgr. Beata Kaczynská, doplnila podání žalobců přípisem ze dne 12.10.2016 nazvaným „Doplnění žaloby“, v němž namítala, že žalobci jsou přesvědčeni o tom, že v jejich případě je naplněn azylový důvod uvedený v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Naplnění tohoto důvodu spatřovala ve skutečnosti, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, anebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Žalobci mají současně za to, že pokud by nebyl shledán důvod pro udělení azylu, je u nich naplněn důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalobci tedy nesouhlasí se závěry žalovaného, že nemají odůvodněný strach z pronásledování z azylově relevantních důvodů ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Rovněž nesouhlasí s hodnocením žalovaného ohledně důvodů pro neudělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. V případě návratu na Ukrajinu jim hrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) příp. c) zákona o azylu. I když místo bydliště žalobců a) a b) ve

městě Kotovsk nebylo bezprostředně zasaženo konfliktem na východě Ukrajiny, tento konflikt ovlivnil bezpečnostní situaci v celé zemi a i s ohledem na narození nezletilé dcery je namístě se pečlivě zabývat možným ohrožením pro případ návratu žalobců na Ukrajinu.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žalob žalobců jako nedůvodných.

Krajský soud provedl důkaz rozhodnutími žalovaného ze dne 11.4.2016 a 25.7.2016 č.j. OAM-846/ZA-ZA05-P15-2015, č.j. OAM-840/ZA-ZA05-P15-2015 a č.j. OAM-454/ZA-HA04-HA10-2016, připojenými správními spisy žalovaného též čísel jednacích a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobách žalobců vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s. a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).

Ze správního spisu žalovaného týkajícího se žalobce a) V. P. vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany sepsané formou pohovoru dne 1.10.2015 odpověděl na otázku, z jakých důvodů opustil svoji vlast to, že tak učinil dne 25.9.2015, protože ho několikrát povolávali do armády. Jeho manželka je těhotná. Hlavním důvodem bylo tedy předvolání do armády a předvolávat se snažili i jeho manželku, což se jim málem povedlo. Jeho zatím nepředvolali, jelikož má registraci u dědečka, ale žije sám u rodičů. Předvolání, které si člověk má převzít osobně, nosili proto na adresu dědečka. Když byla vyhlášena další vlna mobilizace, začalo se to týkat i jeho otce. Jeho manželka je teď těhotná a žalobce si nedokáže představit, že by zůstala sama. Podle názoru žalobce je mobilizace nezákonná za situace, kdy v zemi nebyl vyhlášen válečný stav. Proto se rozhodl odejít. Na otázku, čeho se obává v případě návratu do vlasti, odpověděl, že by mu hrozila armáda a neví, zda by se odtamtud vrátil. Jeho zdravotní stav je dobrý. Do vlastnoručně psaného prohlášení k důvodům podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce rovněž uvedl, že nechce být povolán do armády, protože má těhotnou manželku. Opakoval, že v zemi není práce a že je tam téměř 70% nezaměstnaných obyvatel. Skoro každý měsíc jej povolávají do armády, proto tam nechce zůstat. Z obsahu správního spisu žalobce a) vyplývá, že dne 1.10.2015 s ním byl proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a že v rámci tohoto pohovoru žalobce opakoval stejné důvody své žádosti jako výše uvedené. Vyslovil obavy, že by byl do vojenské služby povolán i přes své zdravotní problémy. Uvedl také, že se na Ukrajině účastnil jednou voleb, jinak nevystupoval a neprojevoval své názory. Problémy se státními orgány Ukrajiny, policií nebo úřady nikdy žádné neměl.

Z obsahu správního spisu žalobkyně b) O. P. krajský soud zjistil, že v žádosti o udělení mezinárodní ochrany sepsané formou pohovoru dne 1.10.2015 odpověděla na otázku, z jakých důvodů žádá o udělení mezinárodní ochrany to, že je sama proti násilí, na které se nechce dívat. Válečné podmínky nejsou vůbec ideální a mnoho vojáků na frontě onemocnělo. Má manžela a nechce, aby ho na tuto válku odvedli. Nechce čekat, jestli se vrátí. Budou mít brzy rodinu, neboť nedávno zjistila, že je těhotná. Chtěli by žít a vychovat dítě v klidu a nebát se zítřka. Do vlastnoručně psaného prohlášení o důvodech své žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně b) uvedla, že se bojí o svůj život a život svého manžela i osob blízkých.

Nechce, aby manžela odvedli a ona zůstala s dítětem sama. Myslí si, že válka na Ukrajině je nespravedlivá a že je v zájmu pouze jejich vlády. I když se vláda mění, všechny problémy zůstávají stejné, kdo přichází, ten krade. Vrátit do země původu se nechce. Dne 1.10.2015 byl s žalobkyní proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, v jehož rámci žalobkyně v podstatě zopakovala shora uváděné důvody.

Z obsahu správního spisu týkajícího se nezletilé žalobkyně c) E. P., že k její žádosti byl proveden pohovor se zákonným zástupcem V. P. dne 31.5.2016, který na otázku, z jakého důvodu žádá za nezletilou o udělení mezinárodní ochrany v České republice, odpověděl, že jeho dcera by mohla na Ukrajině přijít o otce anebo by se z této války vrátil jako invalida. Pro případ vycestování jejich dcery do vlasti uvedl, že žijí poblíže Podněstří. Město Kotovsk, kde na Ukrajině bydlel, je poblíž Tiraspolu.

Součástí všech tří shora uvedených správních spisů jsou zprávy o zemi původu žalobců, a to informace MZV ČR č.j. 98848/2015-LPTP ze dne 21.5.2015 nazvaná „Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu při návratu do vlasti a návrat do vlasti při dlouhodobém pobytu v zahraničí“, informace MZV č.j. 110105/2014-LPTP ze dne 1.8.2014 o politické situaci na Ukrajině po nástupu prezidenta Porošenka, postavení osob sympatizujících s bývalou premiérkou Tymošenkovou a prezidentem Janukovyčem, o možnosti přestěhování se v rámci Ukrajiny, vyhledání pomoci v případě poškození trestnou činností či porušování práv a svobod a o možnosti podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci, výroční zpráva Amnesty International ze dne 25.2.2015, zpráva Freedom House „Svoboda ve světě 2015 – Ukrajina“, zpráva Human Rights Watch – Výroční zpráva ze dne 29.1.2015, zpráva Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 1.6.2015 o stavu lidských práv na Ukrajině.

V průběhu řízení založil žalovaný do uvedených správních spisů Výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26.9.2016 o propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace, na mimořádné období povolaných během třetí fáze částečné mobilizace v souladu s výnosem prezidenta Ukrajiny č. 15 ze dne 14.1.2015. Prezident Ukrajiny tímto výnosem nařídil v měsících září a říjnu 2016 propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace, na mimořádné období, povolání během třetí fáze částečné mobilizace v souladu s výnosem prezidenta Ukrajiny č. 15 ze dne 14.1.2015 kromě těch, kdo vyjádřili přání pokračovat ve vojenské službě. Kabinetu ministrů Ukrajiny bylo nařízeno zajistit finanční prostředky a další opatření spojená s propuštěním těchto vojáků včetně jejich přepravy do místa bydliště či pobytu. Dalším vyjmenovaným orgánům státní moci v tomto výnosu bylo nařízeno uskutečnit propuštění vojáků, na které se výnos vztahuje, kromě těch, kdo vyjádřili přání pokračovat ve vojenské službě, jejich přepravu do místa bydliště či pobytu a vybavit je soupravou oděvů polního stejnokroje podle sezóny a stravou po dobu směřování do místa bydliště či pobytu.

Podle ust. § 12 zák. o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je buď to pronásledován za uplatňování politických práv a svobod anebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu

rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Dle ust. § 14a citovaného zákona se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle odst. 2 citovaného ustanovení se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Krajský soud vázán ust. § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí toliko v mezích žalobních bodů obsažených v žalobách žalobců.

Důvody, ve kterých žalobci spatřovali nezákonnost a vadnost vydaných rozhodnutí žalovaného byly v průběhu tohoto řízení upřesněny podáním jejich právní zástupkyně ze dne 12.10.2016. V tomto podání vyslovili žalobci přesvědčení, že je v jejich případě naplněn azylový důvod uvedený v § 12 písm. b) zákona o azylu, a že pokud by v jejich případě nebyl takový důvod shledán, je u nich dán důvod pro udělení doplňkové mezinárodní ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalobci v průběhu řízení uváděli, že mají obavy z povolání jak žalobce a), tak i žalobkyně b) do armády a z možného trestního stíhání v případě jejich nenastoupení. V tomto směru nesouhlasí se závěrem žalovaného, že nemají odůvodněný strach z pronásledování z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. K uvedené žalobní námitce krajský soud především uvádí, že hodnocení branné povinnosti, jakožto základní státoobčanské povinnosti uznává mimo jiné Úmluva o právním postavení uprchlíků, tedy tzv. Ženevská konvence z roku 1951 a uznává ji i mezinárodní pakt o občanských a politických právech, stejně tak i Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Ve stejném duchu se k tomuto problému vyjádřil i Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky – UNHCR ve svém stanovisku ze dne 1.10.1999 uznávajícím brannou povinnost občanů. Vyhýbání se nástupu vojenské služby nebo dezerce, byť by byla trestně postihována, nemůže být rovněž důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a tento závěr vyslovil již Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku sp. zn. 6A 508/1997 ze dne 16.7.1998 a později obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7Azs 321/2004 ze dne 22.12.2004, podle něhož, pokud se stěžoval odvolává na nepříjemnosti v případě výkonu vojenské služby, případně obavu z jejího nenastoupení, pak tato obava nezakládá odůvodněný strach podřaditelný pod § 12 zákona o azylu. Krajský soud proto ve shodě s žalovaným uzavírá, že povolání žalobce a) a žalobkyně b) k výkonu vojenské služby v ukrajinské armádě, nemůže z výše uvedených důvodů být chápáno jako jejich pronásledování ze strany ukrajinských státních orgánů ve smyslu zákona o

azylu. Mimo to povolání těchto žalobců k výkonu této služby je vyloučeno se zřetelem k výše citovanému výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/16 ze dne 26.9.2016.

Další žalobní námitkou byl nesouhlas žalobců se způsobem, jakým žalovaný vyhodnotil důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Dle jejich názoru jim v případě návratu na Ukrajinu hrozí nebezpečí vážné újmy, když místo jejich bydliště ve městě Kotovsk sice nebylo bezprostředně zasaženo konfliktem na východě Ukrajiny, nicméně trvají na tom, že předmětný ozbrojený konflikt negativně ovlivnil bezpečnostní situaci v celé zemi a že bylo na místě i s ohledem na narození jejich dítěte zvažovat pečlivěji ohrožení jejich života v případě návratu do země původu. Tento názor žalobců je v rozporu s déletrvající ustálenou judikaturou správních soudů v tom, že na Ukrajině neprobíhal a neprobíhá globální konflikt, který by bylo možno subsumovat do ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, podle kterého se považuje za tzv. vážnou újmu vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Nelze pominout, že ozbrojený konflikt na Ukrajině se týká 2 z celkových 24 administrativních oblastí Ukrajiny a že jej tedy není možno chápat jako totální konflikt takové intenzity, kdy by každý civilista byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy, neboť se jedná o konflikt postihující východní část Ukrajiny.

Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žaloby žalobců jako nedůvodné zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., jelikož procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů řízení neuplatňoval.

České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť tyto náklady vznikly na tlumočném, které hradí ze zákona stát (ust. § 36 odst. 2 s.ř.s.).

Ustanovené advokátce byla přiznána odměna za zastupování žalobců v tomto řízení v celkové výši 29 174,- Kč představující odměnu za 3 úkony právní pomoci po 7 440,- Kč, 3 režijní paušály po 300,- Kč a 400,- Kč představující náhradu za promeškaný čas v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 12 odst. 3,4, § 13 odst. 3 a § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění. S připočtením cestovného právní zástupkyně žalobců k jednání soudu z Českého Těšína do Ostravy a zpět ve výši 491,- Kč činily náklady právního zastoupení žalobců 24 111,- Kč a s připočtením daně z přidané hodnoty ve výši 21%, tj. 5 063,- Kč pak činily celkové náklady 29 174,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava dne 2. února 2017

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**